

RYGGESLØSE SKOLEDISCIPLER

Ved *Carl Lindberg Nielsen*.

I det 16. århundredes latinskoler sad ofte meget gamle disciple, undertiden 25—30 år gamle, elever, der, som Per Degn siger i Holbergs „Erasmus Montanus“, „havde ben i panden og skæg på hagen“ og „lod sig rage to gange om ugen“. Mange af disse gamle disciple var plettet af laster, som vi nu til dags har ondt ved at tænke os som en mulighed hos skoleelever. En forpligtelse, som to elever i Svendborg latinskole, Albert Hansen og Mikkel Pedersen Errebo, måtte indgå på i 1586, taler sit altfor tydelige sprog om, hvor ryggeløse skoledisciple dengang kunne være:

Jeg [navnet] kendes med denne min håndskrift at have lovet min kære skolemester, hæderlige og vellærde mand Oluf Andersen, disse efterskrevne artikler at holde ubrødelig, imens jeg ganger her til skole under hans hånd:

1. At jeg skal vogte mig for drukkenskab, nattedrik og brændevinsdrik.
2. Dernæst også for dobbel og kortenspil.
3. Skal det ikke heller befindes, at jeg vil bære våben eller værge her på gaderne, nogen til skade eller fordærvelse, klammer eller trætte i nogen måde.
4. Vil jeg også fly alle mistænkte huse, løstgigtige kvindfolk og ondt selskab.

5. Men jeg vil med allerstørste flittighed vare på min skole, mit sogn*), mine lektier og timer og være min kære skolemester og hører lydig, det allerbedste Gud giver mig sin Helligånds nåde til.

Så sandt hjælpe mig Gud og hans hellige evangelium.

Datum Suenburgie postridie S. Lucie**) Anno 86.

(Sunds herreds provstearkiv. Liber copiarum 1565 f. side 171).

---

*) Latinskolens disciple forrettede som løbedegne tjeneste i de nærmestliggende sognes kirker.

**) 3: 14. december.